

ELENA MARÍN, FLORISTA

I si el secret fos la intel·ligència?

ALFONS ESCODA I ARBULO

Els antics en deien saviesa. És l'ingredient bàsic que fa possible la creació. És l'únic instrument amb el qual som capaços d'humanitzar la bellesa.

Saviesa, creació, bellesa: Elena Marín i Subirana (Igualdada, 1963) fa molts anys que humanitza la natura tot cercant instants meravellosos de bellesa. L'atzar va fer que entrés en contacte amb el món de les flors a través del negoci que els seus pares, Ramon i Elena, van construir i mimar al centre d'Igualdada. No tinc el més mínim dubte que si l'Elena s'hagués dedicat a l'arquitectura, a la pintura, a la política o al disseny de naus aeroespacials hauria destacat per una feina exigent i plena d'èxits, però tampoc no vull menysvalorar el fet que hagin estat les flors el llenguatge que ha emprat de manera més central en la seva dilatada i diversa carrera.

¿Us heu adonat mai que una flor en estat natural és sempre referent de bellesa? ¿Us heu adonat que absolutament sempre, i amb independència del color, la grandària, el seu estat de conservació o qualsevol altra contingència, les flors són motiu

de satisfacció estètica si formen part de la naturalitat? Doncs entrar en un procés d'elaboració creativa, prenent les flors com a subjecte, suposa un repte de dimensió molt respectable. Tant me fa si aquest procés el voleu relacionar amb l'art o amb l'artesania, el fet és que el resultat té la força del suggeriment estètic, de la transformació intel·lectual de la naturalitat. I aquest és el gran secret, prendre com a material d'ús la noblesa de la matèria vegetal i, a través d'un procés intel·lectual i creatiu, passar-lo pel sedàs de la intel·ligència i que el resultat final en sigui la bellesa.

Des de molt jove, l'Elena Marín va decidir que era en el món de les flors on volia desenvolupar els seus potencials creatius, i va començar formant part de la primera generació d'alumnes de l'Escola d'Art Floral de Catalunya, que amb els anys va anar creixent i consolidant-se i de la qual ben aviat va ser professora i hi va ocupar diversos càrrecs directius. Van ser també, aquests, els anys de la descoberta de com es desenvolupava arreu del món l'art floral, amb viatges, cursos i

demostracions a Holanda, Suïssa, Itàlia, Rússia, Alemanya o el Japó. Van ser anys per acumular un immens i intens bagatge que, no sols donava una solidesa extraordinària al treball de cada dia, sinó que a més obria nous interrogants i empenya a la necessitat d'encetar nous camins que donessin coherència professional i artística a la seva carrera.

L'explosió que es va produir a Barcelona, i al conjunt de Catalunya, arran dels Jocs Olímpics de l'any 1992, i que va fer de la ciutat una gran acollidora d'esdeveniments i congressos internacionals que havien de dur com a signatura una gran capacitat d'organització i la conversió del disseny en un senyal d'identitat, va tenir conseqüències en l'activitat professional de l'Elena Marín: va fer que hi participés i que orientés aquesta activitat en el terreny del que s'ha anomenat muntatges efímers, i que anés ampliant la seva dedicació a nous camps de treball que donessin un sentit més complert a la decoració i a la configuració global de la creació d'ambients. Han estat els anys en què s'han volgut harmonitzar tots els elements que formen part d'un esdeveniment. Es tracta de tenir cura, no sols de les flors que acompanyen sempre la cultura, sinó també de la música, la il·luminació, el disseny gràfic i tots aquells elements que acaben sent un tot.

Trepitjant aquests nous terrenys, ha estat inevitable per a l'Elena Marín d'apropar-se cada dia més al món de l'interiorisme. Ha estat, i és, una experiència altament interessant. La mirada completa i inicial d'algú que coneix de manera molt profunda el que habitualment pot esdevenir només un complement final, deslligat del procés de creació de l'espai —i que tanmateix és fonamental—, ha servit per obrir noves portes a la creació. El coneixement profund de la gramàtica de la bellesa de les flors, basada en la seva caducitat, ajuda de manera molt definitiva a decidir quin lloc, a voltes complementari, però a voltes protagonista, ha de tenir el material vegetal en un espai interior.

Inconformista i exigent, l'Elena Marín sap tornar sempre a casa després dels dies d'aventura. La solidesa de la seva formació, i la intel·ligència profunda en què basa el seu diàleg amb les flors, la fa sentir-se segura cada cop que ha d'iniciar noves etapes en la seva vida professional. Partint sempre de la sinceritat i la nuesa de l'art floral, “*entès com un món infinit d'expressió artística a través del qual puc arribar fins a vosaltres*” —en paraules d'ella mateixa ara fa deu anys, amb motiu de la inauguració d'una exposició de treballs en una galeria d'Igualada—, és capaç de reunir de nou les forces i les raons per emprendre nous camins i assajar noves formes de creació.

I de la mateixa manera que sap tornar a casa, a la font principal i noble de les flors, abans d'assajar nous llenguatges, també sempre sap tornar a la casa gran que és el paisatge del propi país per tal que li serveixi de marc i posi els colors i la llum i la textura a la creació. De quants viatges per la freda i culta Europa no ha tornat l'Elena Marín encisada, però alhora neguitosa per adaptar i reescriure en clau mediterrània les tendències i els suggeriments que sembla que només es produeixin lluny de nosaltres. I quantes vegades no ha pensat, alimentant correctament la nostra danyada autoestima, que havia arribat l'hora de fer un pas endavant i presentar en veu alta la nostra pròpia lectura de la bellesa. Una bellesa rústega i culta, com l'atzavara i el llessamí. Càlida i gèlida, com l'olivera i el lliri blanc. Amb color de terra, olor de pins i blau de mar.

I és que, en moments de globalització positiva i d'entronització sagrada de l'èxit, hi ha poques maneres més sinceres de relacionar-s'hi que des de la pròpia i desacomplexada identitat. L'Elena Marín pot fer, i de fet fa, constantment precioses aportacions en molts camps artístics i professionals, sense negar, ans al contrari dignificant, el seu ofici primigeni. “*Sóc florista*”, proclama amb orgull, sabedora que aquesta condició és la que dóna sentit, força i sinceritat a qualsevol de les seves accions, de la mateixa manera que allò que

un treball transmet només pot ser veritat si està ancorat molt dignament en un univers poètic del que en podríem dir el propi paisatge.

L'única forma d'escriure un poema universal, i que sigui comprensible, és quan està fortament arrelat en la història d'un paisatge. També les flors i el seu llenguatge necessiten de referents culturals per erigir-se en poemes que simbolitzin la bellesa.

I m'agrada, ara, de retornar al començament, quan des del títol volia posar l'èmfasi en la intel·ligència, en aquest gran petit secret que és capaç de convertir en or qualsevol activitat humana. La intel·ligència, el gran sedàs de la raó, del qual neixen les decisions que condueixen a l'encert. Quan un pren la decisió d'estar disposat a acceptar el repte d'alterar la naturalitat, per conformar-la de nou, refer-la, mimar-la o transgredir-la, sense perdre'n la bellesa, només ho pot fer si està molt segur que no el traïran la raó ni la intel·ligència. L'Elena Marín sap molt bé amb quin material se la juga. Cadascú és capaç de dominar un material sensible, de comprendre'l i estimar-lo. De la mateixa manera que el seu fill, Sergi, és capaç des de molt petit de diferenciar el so de les campanes, i és un expert en un llenguatge fascinant que molt pocs serien capaços de comprendre, l'Elena Marín comprèn i juga amb les flors, que esdevenen les seves millors aliades en la creació d'instantos que posseeixen la paraula més bonica: la bellesa.

ALFONS ESCODA I ARBULO (Cerdanyola, 1964) ha estudiat Filologia Catalana i ha treballat als departaments de Cultura de l'ajuntament de Sabadell i de Turisme de l'ajuntament de Barcelona. Ha estat membre d'ERC i del PI. Ha participat com a contertulià en el programa "Bon dia, Catalunya" (TV3) i col·labora habitualment en el *Diari de Cerdanyola*.

